

Budgetunderlag för perioden 2021 – 2023
(6 bilagor)

1. Sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis vill Konstfack peka ut två angelägna utvecklingsområden: Det första är behovet av inredningsarkitekter som fortsatt är mycket stort i landet. Fler utbildningsplatser är nödvändiga för att fylla kompetensförsörjningsbehovet. För det andra behöver konstnärlig forskning inom bild- och formfältet stärkas. Konstfack avser att lämna in en ansökan till Universitetskanslersämbetet om eget examenstillstånd för konstnärlig forskarutbildning i oktober 2020, vilket skulle innebära ett sammanhållet utbildningssystem på alla nivåer inom våra utbildningsområden. För att säkerställa denna nya utbildningscykel, samt för att garantera forskning inom det bild- och formkonstnärliga utbildningsfältet, bör forskningsanslaget i framtiden utgöra minst 20 % av det totala anslaget för forskning och utbildning.

Av högskolelagen framgår att utbildning och forskning på konstnärlig grund är likställd med vetenskaplig utbildning och forskning. Denna utgångspunkt har varit både framsynt och viktig för utvecklingen av all högskoleutbildning i Sverige. Vårt land har länge utmärkt sig inom konstarterna i ett internationellt perspektiv, och lagens formulering är en garant för att vi kan fortsätta att utbilda framtidens skapare.

Konstnärligt utbildad expertis inom våra utbildningsområden som design, digitala tjänster, inredningsarkitektur, möbelformgivning eller materialkunskap inom exempelvis glas, keramik, skinn, metall, trä och textil utgör den konstnärliga "råvaran" och bidrar med innovation till stora och små företag; från möbelproducenter, arkitektbyråer, design- och medieproducenter till globala industriföretag inom olika branscher. Likaså är barnbokens illustrationer eller Anna Odells filmer – som lyfts fram av internationella distributörer och juryer – resultat av utbildningsmiljöer av god kvalitet. De konstnärliga uttrycken påverkar både samhällets ekonomi och de offentliga samtalen.

Konstfack är den största högskolan inom bild- och formfältet. Vår ambition är att bli en lika betydande aktör inom forskningen som vi idag är inom utbildningen. Vi menar att när naturvetenskapen dagligen gör fantastiska genombrott genom vetenskapliga metoder, måste frågor om planetens och mänsklighetens framtid också adresseras genom konstnärliga, gestaltande metoder och uttryck. Både vetenskap och konst behövs för att få nya förståelser, känna empati och finna vägar till förhandling – och därmed möjliggöra en mer hållbar utveckling för vår värld.

Dock är forskningen inom dessa områden eftersatt. Det lagtexten säger om den konstnärliga grunden uppfattas inte av alla som prioriterat eller av vikt – av finansärer, andra universitet eller branschorganisationer. Med andra ord: Lagens utgångspunkt har inte fått genomslag i tilldelningen av forskningsmedel.

Sveriges konstnärliga utbildningars världsledande position förklaras bland annat av en förhållandevis hög ersättning per student. Detta eftersom praktiska utbildningar har ett stort behov av individuell handledning och speciellt utrustade undervisningslokaler. Att utveckla praktiska kunskaper tar den tid det tar. Skapande kan inte påskyndas. Samtidigt läggs en större administrativ börda idag på alla lärosäten, dels genom det nya kvalitetssäkringsarbetet inom utbildning och forskning, dels nödvändiga men resurskrävande,

nationella förändringar som övergång till Statens servicecenter, införande av dataskyddsdirektivet, e-arkiv, e-handel, IT-säkerhet. Konstfack är idag vid en punkt där vi riskerar att behöva minska ned på undervisningstiden per student, vilket inte är önskvärt utifrån ett kvalitetsperspektiv. Denna utveckling är svår att bromsa när universitets och högskolors anslag samtidigt urholkas av det så kallade produktivitetssvaret. Lärande- och forskningsprocesser kan inte effektiviseras på samma sätt som andra produktionsprocesser. Vi föreslår därför att regeringen utreder huruvida produktivitetssvaret bör tillämpas för högskolor och universitet – mycket underlag i frågan finns redan inom sektorn.

Under kommande treårsperiod implementeras Konstfacks utbildnings- och forskningsstrategi för 2019 – 2023. I den ingår är att lämna in ansökan om examensrätt för forskarutbildning till UKÄ under hösten 2020 och att stärka forskningsanknytning i utbildningen. Egen examensrätt på forskarnivå kan på sikt leda till ett mer jämlikt samarbete med KTH (och andra forskningsaktörer), något vi ser som gynnsamt för alla, också för sektorer utanför akademien så som vård, skola, omsorg, kultur och företagande.

Konstfack har som ambition att utveckla delande av kunskap och resultat genom ökad transparens och stärkt erfarenhetsutbyte. Det interna kvalitetssystemet kan ses som en motor i denna utveckling. Samtliga utbildningar har nu genomfört självvärderingar och definierat styrkor och utvecklingsområden. Framöver väntar utvärderingar med externa bedömningar med fokus på resultat och måluppfyllelse (en pilotutvärdering har påbörjats inom huvudområdet Visuella kommunikation). Kvalitetsarbetet är givande men krävande då lärarnas arbetsinsats ska balanseras mot undervisningsuppdraget och vi ser fram emot att finjustera det ytterligare.

Universitetskanslersämbetets (UKÄ) granskning av Konstfacks regeltillämpning, kvalitetsäkringsarbete och ämneslärarutbildning pågick under 2019 men är ännu inte avslutad. Vi har dock fått ett preliminärt yttrande gällande bedömningsgrunderna med resultatet tillfredsställande kvalitet för ämneslärarutbildningen. I vår väntar besök av bedömargruppen i den nationella lärosätessgranskningen inom konstnärlig utbildning.

Vår ambition är också att ytterligare utveckla Konstfacks studie- och arbetsmiljö. 2019 års studentundersökning har gett värdefull kunskap i det fortsatta arbetet. En arbetsgrupp för Konstfacks gemensamma rum har även initierats av studenter, som tillsammans med lärare och doktorander, ska lämna förslag på hur lokalerna bättre kan användas och kommuniceras. Lokalerna slits, verksamheten förändras och behovet av ombyggnation har ökat sedan flytten hit 2004. Behovet av investeringar i annan fastighet är därför fortsatt stort samtidigt som nedräkningen påbörjas av vårt hyreskontrakt som går ut 2029, vilket påverkar avskrivningstiden. Samtidigt kan vi konstatera att det finns goda förutsättningar att inrymma dessa förändringar i den fantastiska byggnad vi huserar i – Ericssons vackra telefon- och växelfabrik från mitten av 30-talet.

2. Utbildningens inriktning och omfattning

Konstfack erbjöd 2019 sju kandidatprogram, fyra masterprogram (sju inriktningar), tolv fristående kurser och en lärarutbildning (två inriktningar, tre ämneskombinationer). Konstfacks program hade generellt sett ett högt söktryck med i genomsnitt 9,3 sökande per plats. Inför höstterminen 2019 inkom totalt 1 455 kompletta ansökningar till program, jämfört med 1 597 (2018) och 1 606 (2017). Utbildningarna är i huvudsak campusbaserade.

Under 2019 genomfördes grundutbildning motsvarande 674 helårsstudenter (HST) inom grundutbildningsanslaget vilket var en ökning med 9 HST jämfört 2018. Ökningen kan hänföras till lärarutbildningen, som under treårsperioden har vuxit från 180 till 200 HST. Konstfack vände under 2019 ett anslags-sparande på 1,9 mkr vid årets början till en utgående överproduktion på 6,1 mkr vid årets slut. I huvudsak berodde detta på en högre prestationsgrad och fler så kallade decemberprestationer än budgeterat. Konstfack kommer att analysera orsakerna närmare till detta under våren innan ett eventuellt beslut tas om att minska utbildningsvolymen på sikt.

Konstfack dimensionerar utbildningarna efter söktryck, arbetsmarknad och utbildningarnas konkurrensituation. Konstfack menar att det finns ett behov av fler utbildningsplatser både inom våra konstnärliga utbildningar, och lärarutbildningar, men att vi för tillfället hellre konsoliderar och omfördelar platser internt än får ett utökat uppdrag inom just lärarutbildningen. Konstfack vill därför att regeringen beaktar högskolans önskan att självständigt kunna möta även andra behov vid fördelning av kommande satsningar på fler utbildningsplatser.

Det finns exempelvis ett stort behov av vidareutbildning av redan yrkesverksamma inom Konstfacks områden. Under 2019 antogs 154 studenter till 12 fristående kurser. Kurserna fick totalt 765 anmälningar (varav 423 förstahandsanmälningar). Det är en viss nedgång jämfört med de två tidigare åren men innebär fortfarande ett söktryck på i snitt 2,2 förstahandssökande per plats. Dessa kurser svarar för ett välbehövt kompetenstillskott till Sveriges framtida kreativa utmaningar.

Konstfack har i många år tillsammans med näringslivet lyft Sveriges behov av fler inredningsarkitekter. Under 2019 mottog Konstfack 117 respektive 80 kompletta ansökningar till kandidat- och masterprogrammet i inredningsarkitektur. Idag har varje program 16 utbildningsplatser, vilket i princip är maximalt i relation till faciliteterna på Konstfack idag. Just här krävs därför ett långsiktigt och riktat utökat utbildningsuppdrag för att Konstfack ska kunna möta branschens behov på ett bättre sätt. Vi är idag den enda högskolan i landet som utbildar inredningsarkitekter. För mer information hänvisas till tidigare inlämnade underlag i frågan.

Varje utbildad konstnär, designer eller konsthantverkare bidrar till att skapa efterfrågan genom nytänkande och konstnärlig skicklighet, ofta genom egenföretagande och konsultverksamhet. De konstnärliga utövarna bidrar i sin tur även till att stärka attraktionskraften i Storstockholm, liksom i övriga delar av Sverige. Men bristen på platser för vidareutbildning är stor på nationell nivå. Vår interna omfördelning av platser stödjer regeringens ambition att alla ska kunna utvecklas inom sin profession under hela livet. Exempelvis har en fristående kurs kring offentlig konst nyligen startats vilket kopplar till utredningen Gestaltad livsmiljö samt Statens Konstråds uppdrag.

Konstfack vill att frågan om de konstnärliga högskolornas situation särskilt belyses i diskussionen om ett nytt resurstilldelningssystem. Konstfack är en specialisthögskola som inom bild- och formområdet står för en koncentration av nödvändiga kompetenser där våra resurser svarar mot de mycket speciella lokal- och utrustningsbehov som krävs inom konstnärlig utbildning. För att behålla utbildningskvaliteten i är det fortsatt angeläget att dessa resurser kan koncentreras till ett fåtal lärosäten.

Vidare är det av yttersta vikt att lärare kan forska inom sina tjänster. Både för att säkra forskningsanknuten grundutbildning och för att möta konkurrens från andra arbetsgivare inom och utom akademien. I propositionen En politik för gestaltad livsmiljö (prop. 2017/18:110) lyfts särskilt vikten av utbildning och forskning kring form, design och arkitektur med avseende på de miljöer i samhället som vi vistas i dagligen. Här finns Konstfacks verkstäder och kunnande som en vilande resurs i både utbildning och forskning.

Konstnärlig utbildning på grundnivå

Totalt 946 kompletta anmälningar inkom till 95 platser 2019, vilket ger ett genomsnittligt söktryck på 9,9 sökande per plats. Under den senaste treårsperioden har konkurrensen om platserna varit högst till kandidatprogrammet Konst, följt av Grafisk formgivning & illustration samt Inredningsarkitektur & möbeldesign.

Antalet platser på grundnivå beräknas vara stabilt över den kommande treårsperioden och Konstfack har i dagsläget inte för avsikt att förändra utbudet av kandidatprogram.

Konstnärlig utbildning på avancerad nivå

Totalt 388 kompletta anmälningar inkom till 85 platser 2019, vilket ger ett genomsnittligt söktryck på 4,6 sökande per plats. Konst är det mest sökta programmet även på avancerad nivå. Därefter har Design – rumslig gestaltning och Visuell kommunikation flest sökande.

Antalet platser på masterprogrammen beräknas vara oförändrat under den kommande treårsperioden. Konstfack kan dock konstatera att antalet sökande till masterprogrammen sjunker något. Huruvida detta är en långsiktig trend som måste åtgärdas eller inte får Konstfack återkomma till i kommande budgetunderlag. Konstfack har dock i dagsläget inte för avsikt att förändra utbudet av masterprogram.

Konstfacks masterprogram är formade kring varsitt huvudområde och har ett ökat fokus på studentens individuella arbete och möjlighet att specialisera sig. Konstfacks masterprogram är internationellt mycket eftersökta men studentgruppens sammansättning avseende internationalisering är ändå otillfredsställande. Internationella studenter bidrar till utbildningens kvalitet genom att tillföra andra perspektiv och internationella nätverk, vilket i sin tur är värdefullt för alla studenters framtida arbetsmarknad. Konstfack ser därför fram emot att regeringen väljer att fortsätta stärka svensk högskoleutbildnings internationella konkurrenskraft. Konstfack vill särskilt lyfta fram behovet av att Svenska Institutets uppdrag att marknadsföra Sverige som studieland förtydligas ytterligare och åtföljs av tillräckliga resursförstärkningar.

Antalet avgiftsskyldiga sökande har varierat under treårsperioden. Även antalet avgiftsskyldiga som erbjöds en utbildningsplats varierade från 24 (2017), 16 (2018) till 18 (2019). Bland 18 avgiftsskyldiga antagna studenter kunde fyra registreras höstterminen 2019. Det innebär en halvering av antalet avgiftsskyldiga nybörjarstudenter jämfört med året innan. Det är svårt för många avgiftsskyldiga sökande att påbörja utbildningen de antagits till utan stipendier på grund av Konstfacks höga studieavgifter tillsammans med de höga levnadsomkostnaderna i Sverige. Konstfack vill därför åter lyfta att regeringen behöver möjliggöra studier i konstnärlig högskoleutbildning för fler avgiftsbelagda studenter jämfört med idag, exempelvis genom att tillskjuta mer stipendiemedel till konstnärliga utbildningar på avancerad nivå. Det är otillfredsställande att mista högt kvalificerade och motiverade förstahandssökande för att de inte kan finansiera konstnärlig utbildning i Sverige. Tilldelning av nya medel för lärosättestipendier baseras på registrerade avgiftsskyldiga, vilket leder in i en återvändsgränd. Då få sökande kan betala den nuvarande årliga avgiften om 265 tkr, kan framtida tilldelning knappast öka trots det stora intresset bland internationella sökande. I det perspektivet är det glädjande att Konstfack trots detta har 12 avgiftsskyldiga studenter innevarande läsår, vilket kan ses som ett kvitto på utbildningens höga attraktionskraft.

Lärarytelse

För lärarytelseprogrammen ökade antalet ansökningar med 153 år 2018 jämfört med 202 år 2019. Framförallt verkar trenden med en högre andel kompletta ansökningar hålla i sig. Det kan ha ett samband med att ett förtydligande infördes gällande krav på arbetsprover på sökandewebben 2018 (andel kompletta ansökningar: 2019, 60 procent, 2018, 54 procent och 2017, 38 procent).

Konstfacks lärarytelse är nu fullt utbyggd i relation till de medelsförstärkningar som regeringen tidigare har tilldelat Konstfack, vilket innebär ca 200 HST. En ytterligare omprioritering inom takbeloppet är inte görligt utan att äventyra både lärarytelseutbildningens och Konstfacks övriga utbildningars kvalitet. Konstfack vill fortsatt prioritera slöjdlärarytelseutbildningen, vilket är en både regional och nationell angelägenhet. Det är dock svårt att öka antalet lärarytelsestudenter totalt då söktrycket är begränsat. Konstfack kommer därför att under den kommande perioden att överväga en annan fördelning av platser mellan lärarytelseutbildningens olika program och inriktningar.

Skolverket redovisar att många lärare som undervisar i bild och slöjd ute i skolorna fortfarande saknar behörighet i dessa ämnen, även om många av dem har en lärarytelselegitimation. Konstfack gör bedömningen att särskilda satsningar genom Lärarytelse därför kommer att fortsätta inom området under överskådlig tid framöver.

3. Forskning vid Konstfack

Konstfack bedriver forskning inom hela det bild- och formkonstnärliga området, inriktad mot såväl djupare förståelse av ämnesspecifika problemställningar som med mer direkt formulerad samhällsanknytning. Eftersom Konstfack är en liten högskola samarbetar vi därtill med andra starka forskningsmiljöer och med andra samhällsengagerade aktörer inom kulturen, näringslivet och myndighetssfären.

I den senaste forskningspropositionen lyfte regeringen fram klimat och miljö, hälsa, digitalisering, hållbart samhälle samt förbättrade kunskapsresultat i den svenska skolan som särskilt prioriterade områden för forskningspolitiken. Konstfacks forskning behandlar alla dessa centrala frågeställningar utifrån vår särskilda profil. Konstfack menar att det är av största vikt att regeringen fortsätter att på ett övergripande plan att relatera sin forskningspolitik till de globala målen, men också att politiska prioriteringar tar i beaktande att lagtexten jämställer vetenskaplig och konstnärlig forskning. Dagens forskningspolitik behöver utvärderas mot dessa mål då kommande forskningspolitik formuleras. Här behöver kultur, konstnärliga uttryck och rätten till det fria ordet beaktas.

Regeringen poängterade vidare vikten av samverkan med samhällets övriga sektorer. Konstfack samarbetar redan i hög grad genom forskningsprojekt som finansieras av Energimyndigheten och KK-stiftelsen tillsammans med i stort sett alla samhällets funktioner och branscher.

För Konstfacks och övriga konstnärliga högskolors långsiktiga överlevnad och fortsatta utveckling är det centralt att vi i framtiden erhåller ett större forskningsanslag som tar hänsyn till den konstnärliga forskningens egenart. Trots den permanenta utökningen av de konstnärliga högskolornas forskningsanslag som genomförts under de senaste åren är det låga forskningsanslaget fortfarande ett problem. Efter utökningen utgör till exempel Konstfacks forskningsanslag knappt 11 procent av det totala anslaget, den lägsta andelen för forskningsanslag bland Sveriges högskolor och universitet. Detta begränsar forskningen, möjligheterna att bygga upp en egen forskarutbildning samt forskningsanknytning av utbildningarna.

I inspelet till regeringens forskningspolitik föreslog därför Konstfack att forskningsanslaget ska utgöra minst 20 % av de totala anslagen för de konstnärliga högskolorna. För Konstfacks del skulle det betyda att forskningsanslaget skulle behöva förstärkas med ytterligare ca 20 miljoner kronor.

Med ett forskningsanslag som motsvarar minst 20 % av det totala anslaget kan Konstfack erbjuda alla professorer och lektorer viss forskningstid i sina tjänster. Idag kan vi inte uppnå detta. (Idag erbjuds endast ämnesansvariga professorer viss forskningstid i sin anställning). Istället är en mindre del av det utökade forskningsanslaget sökbar för lärare som önskar forska under en begränsad tid. Detta leder till att forskningsaktiviteten är för låg, det skrivs för få externa forskningsansökningar och forskningsanknytningen av utbildningarna hotas. På sikt ser vi också detta som ett hot mot att vara en attraktiv arbetsgivare. Enbart genom att erbjuda forskning inom anställningen kan vi behålla och nyrekrytera de bästa lärarna och vara en konkurrenskraftig utbildnings- och forskningsmiljö.

Forskningsrådets avsatta medel för bidrag till konstnärlig forskning är också för låga. Enligt exempelvis Vetenskapsrådets årsredovisning gick inte ens 0,9% av de utbetalda projektstöden 2018 till konstnärlig forskning och området saknas helt inom Vetenskapsrådets övriga stödformer under 2018. Det betyder att av Vetenskapsrådets samlade utbetalningar till svensk forskning 2018 utgjorde stödet till konstnärlig forskning knappt 0,4%. Konstfack föreslog därför också i sitt inspel att regeringen i sin forskningspolitik bör ge Vetenskapsrådet instruktionen att minst 2 % av myndighetens olika stödformer ska riktas mot området konstnärlig forskning.

En central del i att bygga upp framgångsrika forskningsmiljöer som är särskilt eftersatt inom det konstnärliga området är bidrag till väl fungerande forskningsinfrastrukturer. Vetenskapsrådet ger i dagsläget inte sådant infrastrukturstöd till konstnärlig forskning. De bedömningskriterier som Vetenskapsrådet använder sig av inom stödformen är heller inte tillämpliga på konstnärlig forskning.

Om Vetenskapsrådet skulle avsätta minst 2% (se ovan) inom stödformen infrastruktur till konstnärlig forskning skulle det kunna stötta särskilda satsningar kopplat till de fysiska miljöer som konstnärlig

forskning är beroende av. För Konstfacks del skulle det betyda uppbyggnad av särskilda specialistverkstäder där ny oprövad teknik kan utforskas i gränslandet mellan det digitalt virtuella och analogt hantverksmässiga i samarbete med andra nationella och internationella forskare.

Konstfacks inspel till forskningspolitik grundade sig också på de mål för arkitektur-, form- och designområdet som angavs i Propositionen *Politik för gestaltad livsmiljö* (Prop. 2017/18:110). Enligt propositionen ska arkitektur, form och design bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön. Vidare skrivs att detta bland annat ska uppnås genom att kunskap om arkitektur, form och design utvecklas och sprids.

Konstfack menar att detta kan stöttas på olika sätt genom regeringens forskningspolitik. Bland annat skulle en särskild satsning på forskning kopplat till konst i offentliga miljöer vara viktig i relation till de stora satsningar som idag på offentlig konst i samband med de stora infrastruktursatsningarna i Stockholm och i andra delar av landet.

En egen forskarutbildning

Konstfack har ännu inte examenstillstånd på forskarnivå, utan doktorander som är anställda vid Konstfack bedriver formellt sin forskarutbildning vid ett annat lärosäte. Sedan 2014 driver Konstfack doktorandprogrammet Konst, teknik och design (KTD) tillsammans med KTH. Under 2019 har 12 doktorander varit inskrivna i programmet, varav nio är anställda av Konstfack. Konstfack planerar att finansiera fyra doktorandplatser under 2020, även om det är oklart i dagsläget var dessa doktorander kommer att skrivas in.

Satsningen på KTD-programmet har varit en del av strategin för att förbereda en ansökan från Konstfack om eget examenstillstånd. Konstfack avser att lämna in en ansökan om eget examenstillstånd för konstnärlig forskarutbildning i oktober 2020. Behovet av att bedriva utbildningen i egen regi accentueras av UKÅ:s ifrågasättande av KTH:s examenstillstånd inom området Design. Konstfack och KTH behöver i dagsläget tillsammans ompröva möjligheten att fortsätta samarbetet på samma villkor som tidigare.

Konstfacks planerade forskarutbildning kommer att stärka grundutbildningarnas systematiska och långsiktiga ämnesutveckling och öka deras forskningsanknytning. Konstfacks planerade forskarutbildning bygger på ett naturligt sätt vidare på befintliga utbildningar på grund- och avancerad nivå. I den planerade utbildningsstrukturen finns en logisk progression från grundnivå, via forskningsförberedande masterprogram till forskarnivå.

Om Konstfack erhåller tillstånd att examinera på forskarnivå kommer våra studenter ha möjlighet att följa hela utbildningscykeln upp till forskarexamen inom sina ämnen. Dagens studenter kan därmed bli framtidens forskare och doktorandhandledare. Konstfack får då ett sammanhållet akademiskt system för konstnärlig forskning på alla nivåer av inom den högre utbildningen.

4. Ekonomi

Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Av [bilaga 2](#) framgår den beräknade utvecklingen av intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Konstfack hade vid utgången av 2019 en utgående överproduktion på 6,1 mkr. Detta är ett resultat av de under 2018 och 2019 höga prestationsgraderna. De höga prestationsgraderna visar på att kvalitetssatsningarna givit effekt och att utbildningarna på Konstfack är populära. Konstfack räknar med att ligga på takbeloppet eller strax under takbeloppet under samtliga år under perioden.

Under de kommande åren kommer de höga investeringar som gjordes under 2018 och 2019 att avta något. Högskolan räknar med att lösa det ökade lokalbehovet för forskningen endast genom mindre ombyggnationer inom befintliga ytor. Vi anser oss kunna rymma detta inom våra lokaler genom att om-disponera ytor.

Avskrivningar totalt kommer nu att minska något under perioden, se vidare kommentarer till investeringar i anläggningstillgångar och lokalförsörjning.

Under perioden 2020 – 2023 strävar Konstfack mot att fortsatt ligga kvar på ett myndighetskapital som uppgår till ca 10 % av årets kostnader (med avvikelser enstaka år).

Intäkter och kostnader för konstnärlig forskning

I [bilaga 3](#) redovisas den beräknade utvecklingen av intäkter och kostnader för konstnärlig forskning. Anslagsintäkterna beräknas ligga kvar på nuvarande nivå fram till 2023. Intäkterna från externfinansierad forskning beräknas dock öka under perioden 2020 – 2023.

Myndighetskapitalet av anslagsmedel uppgår per 2019-12-31 till ca 1,6 mkr. Under 2020 planeras myndighetskapitalet användas fullt ut, för att därefter sakta öka under perioden fram till 2023.

Konstfack räknar inte med att under 2020 - 2023 ha några medlemskap i forskningssamarbeten som kräver särskilt bemyndigande från riksdagen.

Investeringar i anläggningstillgångar

Investeringsbehovet i anläggningstillgångar redovisas i [bilaga 4 och 5](#). Inga enskilda investeringar beräknas överstiga 20 mkr. Investeringarna avser till största delen grundutbildningsverksamheten.

Knappt 14 år har gått sedan flytten till nya lokaler. Verksamheten förändras och Konstfack har dessutom fått ett utökat utbildningsuppdrag och tillkommande forskningsanslag. Detta har inneburit ökade investeringar i förbättringsutgifter på annans fastighet, då lokaler byggts om för utnyttjas så effektivt som möjligt. Ett par större investeringar 2019/2020 gör att investeringarna når en maximal nivå i början på 2020 för att därefter avta. Information om verksamhetsinvesteringar redovisas i bifogad investeringsbilaga. Inga enskilda investeringar beräknas överstiga 20 mkr, varför tabell om särskild information om verksamhetsinvesteringar inte bifogas budgetunderlaget.

Låneram

Konstfack har 2019 en låneram på 23 mkr. Konstfack har samtidigt planerat för stora investeringar i början av 2020. Under 2020 kommer investeringarna vara som högst, då vi behöver nya stora maskiner i våra verkstäder samtidigt som vi behöver göra större ombyggnationer i våra slitna lokaler. Några viktiga större investeringar är en stor CNC-fräs som behövs i utbildningen tillsammans med en spånsug som ur ett arbetsmiljöperspektiv behövs i anslutning till fräsen (och i två andra verkstäder).

I dagsläget ligger vi på ett maximalt utnyttjande av låneramen och kommer redan i februari månad ha ett behov av en utökad låneram till 27 mkr. I nuläget avvaktar vi med de ur verksamhetssynpunkt nödvändiga investeringarna. Hemställan om detta har skickats till Regeringskansliet.

Se vidare tabell 4, bilaga 4.

Lokalförsörjning

Konstfack har för närvarande 3 hyreskontrakt för lokalerna. Det största hyreskontraktet med Vasakronan som hyresvärd löper ut 2029. I tillägg till hyreskontrakten med Vasakronan finns även ett mindre kontrakt avseende ytterligare kontor i anslutning till Konstfacks övriga lokaler.

Arbetet med förändringar av lokaler pågår, om än i mindre omfattning än under de senaste åren. Den bedömning som görs idag är att förändrat lokalbehov kan lösas genom ombyggnationer inom befintliga ytor, vilket innebär tillkommande investeringar i förbättringsutgifter på annans fastighet. Konstfack ser därför i dagsläget inget behov av att teckna hyresavtal som sträcker sig längre än 10 år.

Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Konstfack räknar med att likviditeten under de närmaste åren kommer att vara god och gör för tillfället bedömningen att det inte finns något behov av någon räntekontokredit under perioden.

Avgiftsbelagd verksamhet

Av de avgifter och ersättningar som Konstfack redovisar i utfallet för 2019, avser det mesta uppdragsutbildning åt Skolverket och avgifter från studieavgiftsskyldiga studenter. Dessutom ingår intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen, upplåtande av bostadslägenheter samt övriga avgifter och ersättningar.

Konstfack redovisar budgetåret 2019 intäkter från 11,7 studieavgiftsskyldiga helårsstudenter. Antalet avgiftsskyldiga studenter är få på grund av den höga kostnaden för att läsa konstnärliga utbildningar. Högskolan räknar dock med att ligga kvar på denna nivå fram till 2023.

Intäkterna från uppdragsutbildning för 2019 har ökat något jämfört med utfallet för 2018 och avser uppdragsutbildning åt Skolverket inom ramen för det s.k. Lärarlyftet. Konstfack räknar med fortsatt utbildning åt Skolverket och att den kommer fortsätta i samma omfattning som tidigare.

Beslut

Beslut i detta ärende har fattats av Konstfacks högskolestyrelse vid sammanträde den 12 februari 2020. Föredragande har varit rektor Maria Lantz och ekonomichef Kent Råberg.

Budgetunderlag för 2021 – 2023

Tabell 1

Total budget (tkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Ber.	2022 Ber.	2023 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag	188 343	190 842	192 114	192 114	192 114
Avgifter	7 171	7 438	7 438	7 438	7 438
Bidrag 1)	3 021	3 400	3 900	4 400	4 400
Finansiella intäkter	52	50	50	50	50
Summa intäkter	198 587	201 730	203 502	204 002	204 002
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	-117 734	-118 000	-118 600	-118 700	-118 700
Lokaler	-46 245	-46 750	-46 750	-46 750	-46 750
Drift/Övrigt	-32 497	-32 024	-30 825	-31 075	-31 075
Avskrivningar	-6 261	-6 455	-6 475	-6 475	-6 475
Finansiella kostnader	-93	-100	-100	-100	-100
Summa kostnader	-202 830	-203 329	-202 750	-203 100	-203 100
Verksamhetsutfall	-4 243	-1 599	752	902	902
Transfereringar	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-4 243	-1 599	752	902	902
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	21 008	19 409	20 161	21 063	21 063
Utgående oförbrukade bidrag	2 749	3 200	3 400	3 600	3 800

1) Bidragsintäkterna 2020 - 2022 bygger på att nya projekt beviljas under åren 2020 - 2023.

Budgetunderlag för 2021 - 2023

Tabell 2

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Ber.	2022 Ber.	2023 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Takbelopp	165 130	169 115	170 387	170 387	170 387
Beräknad avräkning (A) 1)	167 051	169 115	170 387	170 387	170 387
Särskilda åtaganden (B)	1 355	1 355	1 355	1 355	1 355
Anslag (A+B)	168 406	170 470	171 742	171 742	171 742
Avgifter	6 898	7 160	7 160	7 160	7 160
Bidrag	393	400	400	400	400
Finansiella intäkter	52	50	50	50	50
Summa intäkter	175 749	178 080	179 352	179 352	179 352
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	-99 300	-99 500	-100 000	-100 000	-100 000
Lokaler	-44 830	-45 300	-45 300	-45 300	-45 300
Drift/Övrigt	-27 515	-27 000	-27 000	-27 000	-27 000
Avskrivningar	-5 987	-6 180	-6 200	-6 200	-6 200
Finansiella kostnader	-93	-100	-100	-100	-100
Summa kostnader	-177 725	-178 080	-178 600	-178 600	-178 600
Årets kapitalförändring	-1 976	0	752	752	752

1) Inklusive avräkning av anslagssparande och utnyttjande av tidigare överproduktion

Budgetunderlag för 2021 – 2023

Tabell 3

Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Ber.	2022 Ber.	2023 Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag	19 937	20 372	20 372	20 372	20 372
Avgifter	273	278	278	278	278
Bidrag 1)	2 628	3 000	3 500	4 000	4 500
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Summa intäkter	22 838	23 650	24 150	24 650	25 150
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	-18 434	-18 500	-18 600	-18 700	-18 800
Lokaler	-1 415	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Drift/Övrigt	-4 982	-5 024	-3 825	-4 075	-4 125
Avskrivningar	-274	-275	-275	-275	-275
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-25 105	-25 249	-24 150	-24 500	-24 650
Årets kapitalförändring	-2 267	-1 599	0	150	500

1) Beräkningarna bygger på att nya forskningsprojekt beviljas medel under åren 2020 - 2023.

Budgetunderlag för 2021 – 2023

Tabell 4

Investeringar i anläggningstillgångar (tkr)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Ber.	2022 Ber.	2023 Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	19 887	22 953	25 800	24 500	23 200
Beräknad nyupplåning	9 327	9 302	5 175	5 175	5 175
- varav investering i immateriella anläggningstillgångar	0	70	300	300	300
Beräknad amortering	6 261	6 455	6 475	6 475	6 475
UB lån i Riksgäldskontoret	22 953	25 800	24 500	23 200	21 900
Maximalt utnyttjande av låneramen under året	22 953	26 800	26 000	25 000	24 000
Föreslagen låneram	23 000	27 000	27 000	26 000	26 000
Beräknad ränteutgift 1)	0	0	0	0	0
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa räntor och amorteringar	6 317	6 479	6 500	6 500	6 461
Maximalt utnyttjande av räntekontokrediten under året	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit 2)	0	0	0	0	0

1) Negativ ränta har 2019 inneburit ränteintäkter för lånen i Riksgäldskontoret. Räknar med med samma utveckling även under 2020 och 2021.

2) Konstfack gör för tillfället bedömningen att det inte finns något behov av någon räntekontokredit under perioden.

Budgetunderlag för 2021 – 2023

Tabell 5 Lokalförsörjning

Redovisning av lokaler (mkr om ej annat anges)	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Ber.	2022 Ber.	2023 Ber.
Area, kvm LOA (exkl. student- och gästforskarbostäder)					
- föregående års utgång	21 581	21 581	21 581	21 581	21 581
- ökning under året	0	0	0	0	0
- minskning under året	0	0	0	0	0
- vid årets utgång (A)	21 581	21 581	21 581	21 581	21 581
Förbättringsutgift på annans fastighet	10,6	3,1	2,5	2,0	2,0
- nyinvesteringar	3,8	2,0	1,8	1,6	1,6
- avskrivningar	1,4	1,6	1,6	1,6	1,6
Lokalhyra (exkl. student- och gästforskarbostäder) (B)	42,0	42,5	42,5	42,5	42,5
Genomsnittlig hyra (kr/kvm LOA) 1)	1 948	1 969	1 969	1 969	1 969
Sammanställning av lokalkostnader (exkl. student- och gästforskarbostäder) (C) 2)	49,8	50,1	49,9	49,8	49,8
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA) 3)	2 309	2 321	2 311	2 309	2 310
Lärosätets totala kostnader (D)	202,8	203,3	202,8	203,1	203,1
Avgår externa hyresintäkter	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Justerade totala kostnader (D2)	202,4	202,9	202,4	202,7	202,7
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader 4)	24,6%	24,6%	24,6%	24,5%	24,5%
Lokalkostnadens andel av justerade totala kostnader 5)	24,6%	24,7%	24,7%	24,6%	24,6%

1) Beräknas som B/A

2) Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1, 2015-10-26, dnr 14/069) om lokalkostnader vid universitet och högskolor i den del som avser sammanställning av lokalkostnader.

3) Beräknas som C/A

4) Beräknas som C/D

5) Beräknas som C/D2

Budgetunderlag för 2021 - 2023

Tabell 6 Avgifter

Belopp i tkr

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat
2020	3 700	3 700	0
<i>varav tjänsteexport*</i>	2 700	2 700	0
2021	3 700	3 700	0
<i>varav tjänsteexport*</i>	2 700	2 700	0
2022	3 700	3 700	0
<i>varav tjänsteexport*</i>	2 700	2 700	0

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
2019	0	0	0	0
2020	0	0	0	0
2021	0	0	0	0

*Avser studieavgiftsskyldiga studenter□